

D/16/02.02.02.01/2024

Sivistyslautakunta tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2023

Kuntalain (410/2015) 113§:n mukaan kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Uuraisten vuosikellon mukaisesti kunnanhallitus allekirjoittaa tilinpäätöksen 25.3.2024 ja kunnanvaltuusto 27.5.2024.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kuntalain 115 §:n mukaan toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa tai taseessa.

Peruspalvelujohtaja on koonnut sivistyslautakunnan toimintakertomuksen vuodelta 2023. Kunnanhallitukselle toimitettava toimintakertomus ja koulujen toimittamat yksityiskohtaisemmat toimintakertomukset esityslistan liitteenä. Varhaiskasvatuksen osalta valmistelusta vastannut Reetta Rutanen, nuoriso- ja liikuntatoimen osalta Mari Sivill ja kirjasto- ja kulttuuritoimen osalta Minna Vilenius.

5001 SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	519 347	475 690	0	475 690	654 260	178 570
Toimintakulut	-10 354 906	-11 376 945	0	-11 376 945	-11 586 853	-209 908
Toimintakate	-9 835 559	-10 901 255	0	-10 901 255	-10 932 592	-31 337

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sivistyslautakunnan tehtävänä on luoda kunnan kouluille edellytykset perusopetuslain sekä opetus- ja työsuunnitelmien mukaiseen koulutyöhön perusopetuksessa. Lisäksi toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa kuntalaisten tarvitsemien muiden koulutuspalveluiden kehittämiseksi. Sivistyslautakunnan toimialueeseen kuuluvat myös vapaa-ajan, kulttuurin ja kirjaston palvelut.

Tilikauden olennaiset tapahtumat: kts peruskoulutus, muu opetustoimi ja joukkoliikenne
Tavoitteet ja mittarit: kts peruskoulutus, muu opetustoimi ja joukkoliikenne.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Perusopetuksen oppilasmäärä on vuonna 2019-2020 616 oppilasta, 2020-2021 615 oppilasta, 2021-2022 594 oppilasta, 2022-2023 591 oppilasta ja lukuvuoden 2023-2024 oppilasmäärä on 599. Opetussuunnitelman kehittämistä on jatkettu mm. arviointia kehittämällä. Perusopetuksen kehittämistyöryhmä sai yksimielisen toimenpide-ehdotuksensa valmiiksi. Tavoitteena oli kartoittaa perusopetuksen nykytila ja tulevien vuosien kehitystarpeet oppilasmäärien pienentyessä. Työn tulokset ja toimenpide-ehdotukset raportoitiin sivistyslautakunnalle huhtikuussa 2023.

UURAISTEN KUNTA

Sivistyslautakunnan talousarvio ylittyi 0,29%-yksikköä, eli 31 337 euroa. Suurin menojen lisäys alkuperäiseen talousarvioon aiheutui kiinteistöjen sisäisten vuokrien ylityksistä.

Seutuyhteistyö on jatkunut ja siitä on muodostunut pysyvä yhteistyörakenne, johon Uuraisten kunta osallistuu omalla asukasmäärään suhteutetulla maksuosuudellaan (opetustoimen seutustrategian jatko, verkostokaupunkiyhteistyö, hankinnat, henkilöstön täydennyskoulutus). Etsivän työ osalta on käyty yhteistyöneuvotteluja Petäjäveden ja Multian kuntien kanssa. Nuoriso- ja kulttuuritoiminnossa selvitetään myös yhteistyön syventämistä.

Stategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Kuntalaisten hyvinvointi		
Kuntalaisten hyvinvoinnin kohentaminen	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2023
Laajan hyvinvointikertomuksen laatiminen yhdessä hallintokuntien kanssa	Laajan hyvinvointikertomuksen mittaristo	Hyvinvoinnin kohoaminen kaikissa keskeisissä tavoitteissa, erityisenä painopisteenä lapset, lapsiperheet ja nuoret
Toteutuminen Laaja hyvinvointikertomus laadittu. Hyvinvointia on seurattu koululaisten osalta mm. terveystarkastusten tulosten muodossa. Koulukiusaaminen on valtakunnallisten tilastojen mukaan Uuraisilla selvästi keskimääräistä vähäisempää		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen äkilliset kysyntämuutokset. Ukrainalaisten oppilaiden valmistava opetus toteutui suunnitellusti.

Sisäinen valvonta: Vuonna 2023 sisäisen valvonnan painopistealueena on sopimusten hallinta ja sopimusten valvonta. Sivistystoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään lisäksi erillistilien tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen.

5100 Sivistystoimi

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-93 478	-94 640	0	-94 640	-95 058	-418
Toimintakate	-93 478	-94 640	0	-94 640	-95 058	-418

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on ohjata ja tukea koulujen opetustyötä kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja sivistyslautakunnan antamien linjojen ja päätösten mukaisesti, sekä ohjata vapaa-aika-, kulttuuri- ja kirjastotoimea. Lisäksi toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa kuntalaisten tarvitsemien muiden koulutuspalveluiden kehittämiseksi.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Edistettiin erityisesti seuraavia asioita:

- Jyvässeudun sivistystoimen yhteistyön ja verkostokaupunkiyhteistyön jatkaminen ja alueellisten yhteistyömuotojen kehittäminen; yhteisiin hankkeisiin osallistuminen
- henkilöstön hyvinvointi ja jaksaminen (koulutus, koulujen hyvinvointi-iltapäivät, työnohjaus, tyhy-toiminta, kuntien yhteiset vesot ja hyvien käytänteiden vaihto)

5200 Perusopetus

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	214 784	191 050	0	191 050	266 479	75 429
Toimintakulut	-6 256 355	-6 453 154	0	-6 453 154	-6 763 225	-310 071
Toimintakate	-6 041 570	-6 262 104	0	-6 262 104	-6 496 747	-234 643

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus:

Toiminnan kuvaus: Peruskoulun tehtävänä on antaa laadukasta yleissivistävää perusopetusta oppivelvollisille ikäluokille. Perusopetuksen ja kasvatuksen tavoitteena on kehittää oppilasta monipuolisesti henkisesti, sosiaalisesti ja fyysisesti. Talousarvio ylitettiin 3,7%, eli 234 643 euroa. Suurin yksittäinen ylitys oli rakennusten sisäisissä vuokramenoissa, koulunkäynninohjaajien palkkamenot ylittyivät myös, sekä sijaiskulut. Valmistavan opetuksen kulut täydentyivät laskelmaan vasta tilinpäätösvaiheessa.

Valmistava opetus päättyi Kynnämöisten koululla. Uuraisten kunnan koulut antavat hyvää, opetussuunnitelman mukaista, yksilön huomioivaa perusopetusta turvallisessa, oppimista tukevassa ympäristössä. Oppimisympäristöjen tilat ja välineet ovat pääsääntöisesti ajanmukaisia ja niitä on huollettu ja täydennetty vuosittain. Kouluissa on hyvä työskentelyilmapiiri. Koulutuksella ja työnohjauksella on huolehdittu henkilökunnan ammattitaidon ylläpitämisestä ja työssä jaksamisesta.

Yhteistyö esiopetuksen, seurakuntien, kunnan hallintokuntien ja muiden keskeisten yhteistyötahojen kanssa toimii ja on tarkoituksenmukaista. Koulut ja kodit tekevät toimivaa yhteistyötä: kouluilla pidetään riittävästi vanhempainiltoja ym. tapaamisia sekä opettajan, oppilaan ja huoltajien yhteisiä arviointikeskusteluja, huoltajia kutsutaan koulujen erilaisiin tilaisuuksiin. Sähköpostiyhteydet toimivat koulun arjessa. MultiPrimus ja Kurre opiskelija- ja kouluhallinto-ohjelma (mahdollistaa mm. oppilastietojen siirron sähköisesti kunnan koulujen välillä) on käytössä kaikilla kouluilla. Lisäksi kouluilla on käytössä www-liittymä Wilma, jota voivat käyttää; opettajat, huoltajat, koulun henkilökunta, oppilashuolto, koulu-terveydenhuolto ja oppilaat. Wilmalla voidaan merkitä/kuitata poissaoloja, nähdä lukujärjestykset, ilmoittaa oppilaiden kokeet, tehdä oppilasarviointit, tiedottaa yms.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

OPS 2016 arviointikäytäntöjä edelleen kehitettiin. Kouluterveydenhoitaja, -psykologi ja -kuraattoripalvelut toimivat kaikilla kouluilla. Koulukuraattoritoimintaa on viitenä päivänä viikossa ja koulupsykologi-toimintaa neljä päivää viikossa. Valmistava opetus päättyi Kynnämöisten koululla.

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin ostopalveluna (palveluntuottajana 4H-yhdistys). Iltapäivätoimintaryhmät olivat Kirkonkylässä Koulukeskuksen koululla, sekä Hirvasen koululla. Toimintaan osallistui yli 40 lasta.

Uurainen osallistui v. 2023 alla mainittuihin hankkeisiin: Koulujen kerhotoiminnan kehittämiseen, Opiskelu- ja harrastuskeskityksen kehittämiseen, Covid 19, Tasa-arvo perusopetukseen, Lukuinto lentoon, osaamisen kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen.

Stategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Uuden teknologian hyödyntäminen		
Tavoite	Mittari arviointikriteeri:	Tavoitetaso 2023
Perus- ja esiopetuksen opettajien perehdyttäminen välineistöön, ohjelmistoihin ja käyttöön perusopetuksessa.	Perehdytyspäivien määrä	Jokaisessa opetusryhmässä on opetussuunnitelman mukainen taso opetuksessa
Toteutuminen Opettajille on järjestetty perehdytys välineistöön, ohjelmistoihin ja käyttöön. Cromebookit ovat käytössä kaikissa opetusryhmissä entisten laitteiden lisäksi. Laitteistoja uudistettiin vuoden aikana kaikilla kouluilla.		

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

Laitteistot ja ohjelmistot eivät toimi suunnitellusti, esim. sähköinen oppimateriaali. Resursointi opettajien perehdytykseen ei ole riittävä ja perehdytettävien motivaatio ei ole riittävä.

Korona epidemia oli ennakoimaton riski.

Toteutuminen: Laitteistoihin ja ohjelmistoihin perehdytys toimii kaikilla kouluilla. Valmistava opetus toteutettiin suunnitellusti.

Tuotannolliset tavoitteet (taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet)

Tavoite	Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
1.Laadukas perusopetus	Tuntikehys/ tuntia /koulu - yleisopetus - erityisopetus - kerhotyö - tukiopetus	Tunti-indeksi HI 1,58 HÖ 1,74 KYY 1,55 KK alakoulu 1,41 yläkoulu 1,83 k.a alakoulut 1,54 Yleisopetus kevät 964 vkt syksy 993 vkt Erityisopetus kevät 148 vkt syksy 149 vkt Kerhot 188,50 h	Tunti-indeksi HI 1,63 HÖ 1,83 KYY 1,74 KK alakoulu 1,45 yläkoulu 1,87 k.a alakoulut 1,61 Yleisopetus kevät 987 vkt syksy 1013 vkt Erityisopetus kevät 171 vkt syksy 174 vkt Kerhot 392 h	Tunti-indeksi / tavoite: HI 1,64 HÖ 1,77 KYY 1,74 KK alakoulu 1,50 yläkoulu 1,85 k.a alakoulut 1,66	Tunti-indeksi HI 1,73 HÖ 1,89 KYY 1,92 KK alakoulu 1,41 yläkoulu 1,82 k.a alakoulut 1,65 Yleisopetus kevät 1023 vkt syksy 1018 vkt Erityisopetus kevät 167 vkt syksy 167 vkt Kerhot 514,5 h

UURAISTEN KUNTA

		Tukiopetus 328,50 h	Tukiopetus 272 h		Tukiopetus 266,25 h
2. Kodin ja koulun yhteistyö		<p>Vanhempainillat 14 kpl</p> <p>Arviointikeskustelut 629 kpl</p> <p>Juhlat/retket 4 kpl</p>	<p>Vanhempainillat 10 kpl</p> <p>Arviointikeskustelut 454 kpl</p> <p>Juhlat/retket 4 kpl</p>	<p>Vanhempainillat</p> <p>Arviointikeskustelut</p> <p>Juhlat/retket</p>	<p>Vanhempainillat 15 kpl</p> <p>Arviointikeskustelut 394 kpl</p> <p>Juhlat/retket 31 kpl</p>
3. Pätevät opettajat		Yksi päätoiminen opettaja muodollisesti epäpätevä	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia	Kaikki päätoimiset opettajat muodollisesti kelpoisia
4. Hyvät oppimistulokset		<p>Kaikki (9. lk) saivat päättötodistuksen ja pääsivät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa</p> <p>Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset valtakunnallista keskitasoa</p>	<p>Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa</p> <p>Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset valtakunnallista keskitasoa</p>	<p>Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa</p>	<p>Kaikki (9. lk) saavat päättötodistuksen ja pääsevät jatkamaan opiskelua toisen asteen tai muissa oppilaitoksessa</p> <p>Ruotsin ja englannin valtakunnallisiin kokeisiin osallistuttu, tulokset valtakunnallista keskitasoa</p>
5. Tarkoituksenmukainen kouluverkko		<p>2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua,</p> <p>1 perusopetusta vuosiluokille 1-4 antava koulu,</p> <p>1 yhtenäistä perusopetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus)</p>	<p>2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua,</p> <p>1 perusopetusta vuosiluokille 1-4 antava koulu,</p> <p>1 yhtenäistä perusopetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus)</p>	<p>2 kpl perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua, 1kpl 1-4 perusopetusta antava koulu.</p> <p>1 yhtenäistä perusopetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus).</p>	<p>2 perusopetusta vuosiluokille 1-6 antavaa koulua,</p> <p>1 perusopetusta vuosiluokille 1-4 antava koulu,</p> <p>1 yhtenäistä perusopetusta toteuttava 1-9 luokilla opetusta antava koulu (Koulukeskus)</p>
6. Yhtenäisen perusopetuksen kehittäminen		<p>Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu</p> <p>Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi-Primus opiskelija-hallinto/työjärjestys ohjelma.</p> <p>Uuden ops:in mukaiset tavat otettu käyttöön, arvioinnin kehittäminen jatkuu edelleen.</p>	<p>Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu</p> <p>Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi-Primus opiskelija-hallinto/työjärjestys ohjelma.</p> <p>Uuden ops:in mukaiset tavat otettu käyttöön, arvioinnin kehittäminen jatkuu edelleen.</p>	<p>Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu.</p> <p>Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi-Primus-opiskelijahallinto/työjärjestys ohjelma.</p> <p>Wilma www-ohjelma. Yhteisiä opettajia (ala-/yläkoulu) ja kunnan eri koulujen kanssa.</p>	<p>Yhtenäisen perusopetuksen mukainen toiminta jatkuu</p> <p>Kaikilla kunnan kouluilla on käytössä yhteinen Multi-Primus opiskelija-hallinto/työjärjestys ohjelma.</p> <p>Uuden ops:in mukaiset tavat otettu käyttöön, arvioinnin kehittäminen jatkuu edelleen.</p>

UURAISTEN KUNTA

				Kehittämishankkeet Yrittäjyyskasvatus Ops-päivitykset Tiimit	
--	--	--	--	---	--

Oppilasmäärät kouluittain, ei sisäl- lä kunnan ulkopuo- lella käyviä erityis- oppilaita kuluineen	2020-2021 20.9.2021	2021-2022 20.9.2022	2022-2023 20.9.2023	Menot/oppilas 2021 (netto)	Menot/oppilas 2022(netto)	Menot/oppilas 2023(netto)
Hirvanen	158	150	149	8523	9418	10541
Höytiä	58	53	53	10228	12077	12455
Kyynämöinen	57	51	42	10186	12345	14262
Koulukeskus 1- 9 luokat	321	337	355	9304	9526	9781
Kaikkien koulujen oppilasmäärä yht.	594	591	599			
Menot/oppilas k.a				9271	9971	10521

Kunnan perusopetusta antavissa kouluissa opiskeli vuonna 2023 yhteensä 599 oppilasta. Vuonna 2022 oppilasmäärä oli 591.

Henkilöstö toteutui pääosin henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Henkilöstömenot alittuivat Höytiän koululla. Valtion antamalla koronatuella pystyttiin palkkaamaan lisähenkilöstöä etäopetuksen haittavai-
kutusten pienentämiseen. Keittiö- ja siivoushenkilökunta kuuluu ruoka- ja siivouspalveluyksikön alai-
suuteen. Kiinteistönhoidosta vastaa kunnan tekninen toimi.

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät: Valmistava opetus pystyttiin toteuttamaan suunnitellusti.

Sisäinen valvonta: Sivistystoimen sisäisessä valvonnassa keskitytään erillistilien tarkistamiseen ja omaisuuden turvaamiseen.

5300 Varhaiskasvatus

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	190 318	212 100	0	212 100	284 069	71 969
Toimintakulut	-3 126 122	-3 844 586	0	-3 844 586	-3 768 538	76 048
Toimintakate	-2 935 804	-3 632 486	0	-3 632 486	-3 484 469	148 017

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminnan kuvaus:

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa pedagogista kokonaisuutta. Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus on lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävä ja syrjäytymistä ehkäisevä palvelu. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiske-

luun. Uuraisten varhaiskasvatusta järjestetään kunnallisissa päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja varhaiskasvatuksen kerhotoimintana. Koulun aloitusta edeltävä esiopetus sekä täydentävä varhaiskasvatus on toiminnallisesti ja hallinnollisesti osa varhaiskasvatusta.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

Varhaiskasvatuksen asiakasmäärä vuoden 2023 lopussa oli 249 lasta. Kunnallisissa palveluissa oli 236 ja yksityisissä palveluissa palvelusetelillä 12 lasta sekä yksi lapsi ostopaikalla toisen kunnan alueella. Varhaiskasvatuspalveluita käyttävien lasten määrä pysyi vuoden 2023 aikana lähes samalla tasolla kuin vuonna 2022, vaikka odotuksena oli, että lapsimäärä tulisi vähenemään syntyvyyden laskusta ja muuttotappiosta johtuen. Kotihoidontukea saavien perheiden määrä oli 30, joissa lapsia oli yhteensä 47 sekä joustavaa hoitorahaa sai 12 ja osittaista hoitorahaa 7 perhettä.

Varhaiskasvatuspaikkoja myytiin muille kunnille 2 paikkaa (Jyväskylä). Palvelusetelillä seutukunnissa oli 12 lasta ja varhaiskasvatusta ostettiin seutukunnista yhtä paikkaa (Saarijärvi).

Kokonaisuudessaan varhaiskasvatuksen toimintatuotot toteutuivat odotettua paremmin, ollen 71 969 € arvioitua enemmän. Varhaiskasvatuksen toimintatuottoja lisäsi palvelusetelillä olleiden lasten siirtyminen kunnalliseen palveluun, jolloin asiakasmaksut siirtyivät kunnan perittäviksi. Lisäksi tuottoja lisäsivät myyntituotot kunnilta, valtionavustus tasa-arvo-hankkeeseen, kolmiportaisen tuen edistämisen -hankkeeseen ja Valssi-hankkeeseen.

Varhaiskasvatuksen menoihin vaikutti yleinen kustannusten nousu. Varhaiskasvatuksessa otettiin käyttöön Daisy-järjestelmä, joka on varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä, jonka yhdistää varhaiskasvatuksen eri toiminnot yhden ohjelman alle. Oikarin Helmen päiväkodin ilmanvaihtoremontti osoittautui ennakoitua suuremmaksi ja Pikkulan päiväkotiin kohdistui paljon akuuttia korjaustarvetta.

Palkkakustannukset kasvoivat maltillisesti. Henkilöstön poissaoloja oli vuonna 2023 alkupuolella runsaasti. Sijaistarvetta pystyttiin paikkaamaan osittain omalla henkilöstöresurssilla, mikä vähentää sijaiskuluja. Uuraisilla on pieniä yksiköitä (3–4 ryhmää), jotka sijaitsevat etäällä toisistaan. Tämä aiheuttaa haasteita henkilöstöresurssin riittävyydelle ja suhdelukujen takaamiselle koko varhaiskasvatusyksikön toiminta-ajan ajaksi etenkin työntekijöiden pitkien poissaolojen aikana (mm. eri pituiset sairauslomat, jotka aiheuttavat henkilöstömenoihin reilusti päällekkäistä palkkamenoa). Tämän vuoksi eri yksiköissä on tarve palkata sijaisia säännöllisesti paikkaamaan henkilöstövajetta.

Vuonna 2023 varhaiskasvatuksen johtamisjärjestelmää muutettiin niin, että kunnassa toimii kolme päiväkodin johtajaa, jonka alaisuudessa on päiväkotit ja esiopetus. Muutoksen toivottiin vastaavan henkilöstön toiveeseen lähijohtamisen lisäämisestä. Varhaiskasvatuslain (540/2018) 1 §:ssä tarkoitetulla päiväkodilla tulee olla toiminnasta vastaava johtaja, jolla on kelpoisuus johtajan tehtävään. Johtajuusjärjestelmä tulee toteuttaa niin, että johtajalla on todelliset mahdollisuudet vastata sekä pedagogiikan että työntekijöiden pedagogisen osaamisen johtamisesta. Tämän lisäksi päiväkodin johtajan tehtävä on vastata henkilöstöjohtamisesta ja varhaiskasvatuksen laadusta. Runsas poissaolojen määrä ja sijaisten saamisen haasteet kuormittavat päiväkodin johtajien työtä ja vievät suuren osan työajasta. Päiväkodin johtaja vastaa myös yksiköidensä työvuorosuunnittelusta, mikä on haasteellista, koska lasten hoitoajat saadaan melko myöhään.

Varhaiskasvatuksen strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään asiakaslähtöisesti		
Tavoite: Varhaiskasvatuspalveluita järjestetään siinä laajuudessa ja	Mittari: Perheet saavat päätöksen varhaiskasvatuspalvelusta lain	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023: Perheet saavat varhaiskasva-

UURAISTEN KUNTA

siinä muodoin kuin on tarpeen.	asettamassa aikataulussa. Päätöksenteossa otetaan huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.	tuspäätöksen viimeistään 2 vkoa ennen toivottua hoidon alkua. Perheet saavat hoitopaikan kohtuullisen matkan päästä kotoa/työpaikkaa.
<p>Toteutuminen: Varhaiskasvatuslain mukaisesti päätös hoitopaikasta tulee tehdä viimeistään kaksi viikkoa ennen haettua aloittamisajankohtaa. Jos perheen palveluntarvetta ei tiedetä ennakkoon ja palvelua tarvitaan äkillisesti työllistymisen tai opiskelun aloittamisen vuoksi, tulee hoitopaikka järjestyä kahden viikon kuluessa.</p> <p>Keväällä 2023 esiopetuspaikkaa hakeneet perheet saivat päätökset 31.5.2023 mennessä. Vähintään 4 kuukautta ennen hoidon aloitusta (hoidon aloitus aikaisintaan 1.8.2023 alkaen) palvelua hakeneet perheet saivat päätöksen varhaiskasvatuspaikasta kesäkuun aikana. Kesken toimintakauden aloittaneet lapset ovat useimmiten äkillisen varhaiskasvatuksen tarpeessa, jolloin palvelu on järjestetty välittömästi tarpeen mukaan, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa tarpeen ilmenemisestä. Poikkeuksena tästä ovat ne perheet, joiden palveluntarve on ennakoitavissa ja heille päätökset ovat lähteneet 3–4 viikkoa ennen aloitusajankohtaa.</p> <p>Varhaiskasvatuksen kerhotoiminta on vastannut hyvin niiden perheiden varhaiskasvatuspalveluiden tarpeeseen, joilla ei ole työn tai opiskelun vuoksi tarvetta esimerkiksi päiväkotipaikalle. Ryhmissä on ollut jonkin verran muutoksia toimintakauden aikana esim. varhaiskasvatukseen siirtymisen tai paikkakunnalta muuton vuoksi. Syksyllä 2023 kerholaisten määrä on vähentynyt merkittävästi, eikä kaikkia paikkoja ole saatu täytettyä.</p> <p>Kokonaisuudessaan tavoite on toteutunut hyvin.</p>		

Kriittinen menestystekijä: Laadukas pedagoginen varhaiskasvatus		
Tavoite: Varhaiskasvatuspalvelulla ja -toiminnalla tavoitetaan sille asetetut tavoitteet.	Mittari: Henkilöstö ja perheet osallistuvat toiminnan arviointiin. Henkilöstön kelpoisuudet ja koulutustaustat.	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023: Asiakastytyväisyys- ja henkilöstökyselyt järjestetään 2 kertaa vuodessa. Tulosten tavoite on > 3 (mittari 1–5) Ryhmässä vähintään yksi pedagogisen koulutuksen omaava varhaiskasvatuksen opettaja
<p>Toteutuminen: Vuonna 2023 asiakastytyväisyyskyselyä ei järjestetty kertaakaan. Perheiden kokemuksia varhaiskasvatuksessa kerättiin hankkeisiin liittyvillä kyselyillä. Asiakastytyväisyyteen tulisi kehittää muita arviointikeinoja ja menetelmiä, koska valtakunnallisesti on huomattu, että asiakkaat vastaavat entistä vähemmän asiakaskyselyihin.</p> <p>Varhaiskasvatuksen arviointia tehdään yksiköiden arjessa mm. havainnoimalla ja kuuntelemalla lasten ja perheiden tarpeita ja toiveita sekä osallistamalla lapsia ja perheitä varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen. Varhaiskasvatusyksiköissä toimintaa ja sen laatua arvioidaan ja kehitetään koko toimintakauden ajan. Lasten osallisuuden arviointi huomioitiin yksikkötasolla varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa ja sen kehittämisessä.</p> <p>Jokaisessa ryhmässä työskentelee vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja, mutta kaikilla ei</p>		

UURAISTEN KUNTA

ole pedagogista opettajakoulutusta. Vuonna 2023 opettajien palkkaamisessa oli haasteita ja kolme varhaiskasvatuksen opettajan paikkaa on täytetty määräaikaisesti epäpätevällä henkilöstöllä. Kelpoisuuden omaavan henkilöstön rekrytointi on edelleen haasteellista, joten kunnan varhaiskasvatuksen vetovoimaisuuteen tulisi kiinnittää huomiota sekä mahdollistaa työntekijöiden kouluttaminen. Vetovoimatekijöiden lisäksi tulisi kiinnittää huomiota myös pitovoimatekijöihin, kuten työskentelyolosuhteisiin ja työhyvinvointitekijöihin.

Kokonaisuudessaan tavoite on toteutunut hyvin.

Kriittinen menestystekijä: Hyvinvoiva työyhteisö

<p>Tavoite: Työyksikön työtä johdetaan pedagogisesti ja työyhteisön sisäiset haasteet ratkaistaan ennaltaehkäisevästi.</p>	<p>Mittari: Henkilöstökyselyt ja sairauspoissaolojen määrä</p>	<p>Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023: Sairauspoissaoloihin reagoidaan nopeasti ja varhaisen tuen puuttumisen mallin mukaisesti. Työn mielekkyyteen kiinnitetään huomiota ja vastuu työnjohtamisesta jalkautetaan mahdollisuuksien mukaan lähelle työntekijää. Kyselyissä tulosten tavoite on > 3 (mittari 1–5).</p>
---	---	---

Toteutuminen:

Vuoden 2022 henkilöstökysely perusteella varhaiskasvatuksen kehittämistavoitteeksi tulisi asettaa tiedonkulun, johtamisen ja työhyvinvoinnin lisääminen. Tähän haasteeseen vastattiin kehittämällä johtamisjärjestelmää ja lisäämällä lähijohtamista, työhyvinvointia pyrittiin lisäämällä tyhy-toimintaa ja henkilöstön koulutusta.

Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa on tiivistetty varhaisen tuen puuttumisen mallin kautta. Kuitenkin kokonaisuudessaan sairauspoissaolojen määrä on ollut suuri ja sitä kautta myös sijaisia sekä työntekijöiden joustavuutta on tarvittu suunniteltua enemmän.

Kehityskeskustelut henkilöstön kanssa ovat toteutuneet suunnitellusti. Kokonaisuudessaan tavoite toteutui kohtalaisesti.

Tavoite	Mittari	TP 2021	TP 2022	TA2023	TP2023
Palveluiden järjestämisen kustannukset kehittyvät maltillisesti	Palvelun hinta/yksikkö €				
	Perhepäivähoito	129,12	107,63	83,40	78,43
	Pikkula (sis. vuorohoitto)	86,50	82,83	75,80	100,15
	Hirvanen	73,61	83,56	63,50	70,77
	Oikarin Helmi	-	82,66	64,70	92,46

UURAISTEN KUNTA

	Esiopetus	49,45	59,37	55,80	61,64
	Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	27,67	28,49	36,40	29,11
	Kerhotoiminta	39,66	45,80	31,80	43,79
	Yksityinen varhaiskasvatus	55,64	51,64	59,90	52,18
<p>Todellisten läsnäolopäivien määrät jäivät poissaolojen ja muun sairastavuuden vuoksi osittain huomattavasti arvioitua pienemmiksi, minkä vuoksi yksikkökohtaiset hinnat ovat osalla yksiköistä toteutuneet arvioitua suurempina. Poissaolot eivät olleet ennakoitavissa. Pikkulan päivähintaan vaikuttavat täyttämättä olevat paikat sekä vuorohoidon tarpeen vaihtelu. Tuen tarpeen kasvu näkyy varhaiskasvatuksessa henkilöstökulujen nousuna, esiopetuksen kustannuksiin tämä ei vaikuta, koska esiopetuksen resurssointi on jo lähtökohtaisesti ollut väljempää. Perhepäivähoitajilla on tällä hetkellä lasten hoitoaikojen takia hyvinkin pitkiä työpäiviä, jolloin heille kertyy runsaasti tasausvapaita. Tasausvapaat näkyvät perhepäivähoidon läsnäolopäivien vähentymisenä. Perhepäivähoidon osalta kuluissa tulee huomioida kulujen laskutavan muutos, aiempina vuosina yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit on laskettu virheellisesti osaksi kunnan omaa toimintaa. Pääomavuokrat nousivat ja ne on sisällytetty toimintakuluihin, joka myös nostaa yksikkökohtaisia hintoja. Yksityisen perhepäivähoidon osalta kaksi perhepäivähoitajaa ei ole toimittanut pyynnöstä huolimatta lasten läsnäolopäiviä, joten heidän osaltaan lasten läsnäolopäivät perustuvat arvioon.</p> <p>Kokonaisuudessaan tavoite toteutui hyvin.</p>					
Tavoite	Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP2023
Yksikkökohtaisen palvelun hinnan kustannukset kehittyvät maltillisesti	Toteutuneet hoitopäivät				
	Perhepäivähoito	972	962	1300	1098
	Pikkula (sis. vuorohoitto)	9275	8225	11800	9095
	Hirvanen	5426	8081	13000	9325
	Oikarin Helmi	-	3026	10000	7037
	Esiopetus	9833	9610	9700	8839
	Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus	5825	5960	4900	6652
	Kerhotoiminta	1463	1270	2200	1178
	Yksityinen varhaiskas-	7448	5264	1800	1864

UURAISTEN KUNTA

	vatus				
Todelliset varhaiskasvatuksen läsnäolopäivät ovat toteutuneet paljon arvioitua alhaisempina. Tätä selittää lasten poissaolojen kasvanut määrä. Hoitoa perhepäivähoitajien tasausvapaat. Esiopetuksen läsnäolopäivät toteutuivat arvioitua korkeampina, mitä selittää täydentävän varhaiskasvatuksen kasvanut tarve. Käyttöastetavoitteet ovat näin ollen jääneet osittain saavuttamatta. Kokonaisuudessaan tavoite toteutui kohtalaisesti.					

5400 Muu opetustoimi

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-67 494	-76 550	0	-76 550	-75 762	788
Toimintakate	-67 494	-76 550	0	-76 550	-75 762	788

Tilivelvollinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kansalais- ja musiikkiopistotoiminta, sekä perusopetuksen jälkeinen koulutus ns. toisella asteella (lukiot ja ammatilliset oppilaitokset).

Ala-Keiteleen musiikkiopiston toimintaan osallistuttiin seuraavasti:

Perusopinnot: 19 oppilasta, varhaisiän musiikkikasvatukseen 14 oppilasta, yhteensä 33 oppilasta osallistui eri opintoihin.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Musiikin opetuksessa ei muutoksia. Musiikkikasvatuksen oppilasmäärä kasvoi kahdella.

Strategiset tavoitteet:

Tavoite	Mittari	Tp 2022	Ta 2023	Tp 2023
Tarvittavien toisen asteen koulutuspalveluiden saannin turvaaminen ja annettavan koulutuksen kehittäminen yhteistyössä naapurikuntien ja oppilaitosten kanssa.		Jyvässeudun yhteistyötä 2. asteen koulutuksen kehittämisessä jatkettu	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä	Jyvässeudun yhteistyö 2. asteen koulutuksen kehittämisessä
Laadukkaan harrastustoiminnan ja yleissivistävän koulutuksen tarjoaminen kohtuuhinnalla kysynnän mukaan (kansalaisopisto)		Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1080 tuntia, hinta 38€/h	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla n. 1310 tuntia, hinta 35€/h	Kansalaisopiston tuntimäärä Uuraisilla 1148 tuntia, hinta 35€/h

5500 Joukkoliikenne

TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
---------	----------------------	---------------	---------------------------	-----------	-----------

UURAISTEN KUNTA

Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-15 895	-12 000	0	-12 000	-16 994	-4 994
Toimintakate	-15 895	-12 000	0	-12 000	-16 994	-4 994

Tilivelvöllinen: Peruspalvelujohtaja

Toiminnan kuvaus: Kunta lisäsi omaa panostustaan, joilla vuoroliikenne saatiin turvattua. Joukkoliikenteen kuljetuksia hoitaa Taksi Ahola kutsutaksiperiaatteella. Kuntalaisilla on myös mahdollisuus käyttää koululaisliikenteen taksi- ja linja-autovuoroja.

6100 Kirjastotoimi

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	14 775	1 700	0	1 700	2 098	398
Toimintakulut	-242 277	-237 880	0	-237 880	-231 938	5 942
Toimintakate	-227 502	-236 180	0	-236 180	-229 841	6 339

Tilivelvöllinen: Kirjastonjohtaja - kulttuurituottaja

Toiminnan kuvaus:

Uuraisten kirjasto on kunnan ainoa jatkuvatoiminen ja koko väestöä palveleva kulttuurilaitos, jolla on tärkeä merkitys ja vaikuttavuus osana kunnan hyvinvointipalveluja. Kirjastolain mukaan kunnan tehtävänä on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, sekä edistää tiedon saatavuutta ja sen käyttöä kuin myös lukemiskulttuuria sekä monipuolista lukutaitoa. Kirjaston tehtävänä on myös edistää mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä kehittää, edistää ja ylläpitää aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta sekä yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjaston tulee tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Kirjastotoimen tavoitteena on laadukkaiden, pääosin maksuttomien kirjasto- ja tietopalveluiden tuottaminen, sähköisten palveluiden sekä erilaisten oheistoimintojen kehittäminen. Uuraisten kirjaston vahvuutena on monipuolinen ja uusiutuva aineistokokoelma, päivitetyt AV-välineet, ammattitaitoinen henkilökunta, hyvät aukioloajat sekä houkuttavat oheistoiminnot sekä päivitetyt tilaratkaisut.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset:

- Uuraisten kirjasto on käytettävissä seitsemänä päivänä viikossa klo 8.00-21.00. Tämä käyttömahdollisuus sitoutuu toimivaan omatoimijärjestelmään. Vuonna 2023 kirjaston omatoimijärjestelmä päivitettiin ajanmukaiseksi. Suuri omatoimen mahdollistama lainausmäärä vaatii myös henkilöstöltä enemmän panostusta, johon pystyimme vajeesta huolimatta vastaamaan.
- Asiakaspalveluajat myös pystyttiin pitämään normaaleina.
- Yleinen aineiston ja palvelujen hintatason nousu karsi mm. osan lehtien tilauksista.
- kirjastoaineistokassi-palvelu kyläkouluille vakiintui 5 viikon välein tapahtuvaksi palveluksi, jossa jokaiselle kyläkoululle viedään oppilaiden ja opettajan yhteistoimuksesta kirjoja

lukemista varten. Näin Uuraisilla jokainen alakoulun oppilas lukee ainakin yhden kirjan viiden viikon välein.

- Kirjasto rooli näyttäytyy kulttuuritoimen kärkihankkeena ja kulttuuritoimen rooli lähentyy kirjastotoimen lakisääteisiä tavoitteita: mahdollisuutta harrastamiseen ja ammattilaisten avun kautta asioiden elinikäiseen oppimiseen. Näin kirjaston eläväksi osaksi tulivat myös kulttuuritoimen järjestämät tapahtumat sekä muiden kanssa yhteistyössä järjestettävät tapahtumat. Tämä muutti kirjaston omaa tapahtumatuotannon järjestämistä jonkin verran.
- Kirjaston omana tapahtumatuotantona järjestettiin edelleen, nyt myös muihin alueen kirjastoihin levinnyttä konseptia nimeltään: Nojatuolimatkat. Kirjasto palveli myös itse järjestämällään lukupiiritoiminnalla asiakkaita. Nimitys vaihdettiin syksyllä kirjailloiksi sen toivottaessa saavuttavan näin enemmän kävijöitä. Ero lukupiirin sisältöön verraten on oleellinen.
- Pienet yleisölle suunnatut tehtävät kirjaston sisällä sekä pienimuotoinen näyttelytoiminta ovat olleet jokaisen kirjastokävijän ulottuvissa. Kirjasto näyttäytyi myös muissa tapahtumissa luomallaan kirjastokoirahahmon välityksellä näistä esimerkkinä mm äitienpäiväjuhla ja valonkylätapahtuma.
- Vuonna 2023 AkePike alueen eli Keski-Suomen ja Pirkanmaan alueen kirjastopalveluverkko päivitettiin kokonaisuudessaan uuteen. Alueyhteistyö on merkittävä mahdollisuus aineistojen hankinnassa, aineistojen kuljetuksissa sekä tietojärjestelmäyhteistyössä.
- Kirjaston tuottama elokuvapalvelu järjestöille ja toimijoille tuotti Uuraisille 4 elokuvailtaa
- Suuria tapahtumia kirjastossa oli vuonna 2023 kaksi. Toinen oli valonkylä- tapahtuman yhteydessä henkilökunnan voimin järjestetty iltakirjasto (945 kävijää) ja toinen Kirjaston hyvinvointipäivä, joka oli osana Uuraisten viikkoa.
- Niin Uuraisilla kuin valtakunnallisestikin kirjasto rooli näyttäytyy kulttuuritoimen kärkihankkeena ja kulttuuritoimen lakisääteinen sisältö lähentyy kirjastotoimen lakisääteisiä tavoitteita: mahdollisuutta harrastamiseen ja ammattilaisten avun kautta asioiden elinikäiseen oppimiseen. Näin kirjaston eläväksi osaksi tulivat myös kulttuuritoimen järjestämät tapahtumat sekä muiden kanssa yhteistyössä järjestettävät tapahtumat. Tämä muutti kirjaston omaa tapahtumatuotannon järjestämistä jonkin verran.
- Vuonna 2023 kirjaston palveluja käyttivät aktiivisesti kuntaan asumaan tulleet ukrainalaiset, sotaa pakenevat maahantulijat, joiden kieli- ja opiskelutarpeiden mukaiset tiedonhankintakanavat otettiin käyttöön jo vuonna 2022. Kokoelman täydentämisessä asia huomioitiin edelleen. Samoin palveluja ulotettiin koskemaan uutta kieliryhmää
- Yhä enenevässä määrin kirjaston palveluilla tarkoitetaan opastusta sähköisten järjestelmien käyttöön, apua tiedon hankintaan ja aineistojen löytämiseen. Haasteena asiakkailla ovat myös validin aineiston erottaminen muusta tuotetusta materiaalista sekä muiden viranomais- ja koulutus- ja harrastamiseen liittyvien järjestelmien käyttö.
- Hallintokuntien välinen vuoropuhelu konkretisoitui monin eri tavoin ja näin työaika, tehtäviä ja osaamista pystyttiin jakamaan hallintokuntien välillä.

Tavoite	Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
1Kirjastoaineiston	Hankintamääräraha €/as	10	9,7	9,5	

UURAISTEN KUNTA

laajuus	Kirjojen määrä Muun aineiston määrä	30252 4166	30943 3739	30 000 4000	31059 4142
2. Kirjaston käyttö	Lainaaajien määrä Lainaaajia asukasmäärästä % Lainauksien määrä Kirjastokäyntejä/asukas Aukiolotunteja viikossa	1063 29 % 50059 41 	1134 32 % 62810 kaikki 54864 kirjat 5,8 käyntiä 85 tuntia auki	1300 35% 70 000 kaikki 20 käyntiä 90 sis. kaiken aukiolon	1207 33,4% 67113 kaikki 59019 kirjat 20975 fyys. käyntiä 17,3 käyntiä/asiakas 5,8/asukas verkkokäynnit erikseen 24241 kpl
3. Taloudellisuus	€/laina	4,6	4,6		
4. Oheistoiminnot	näyttelyt; määrä (näyttelyt, kävijät lukupiirikerrat käyttäjäkoulutus käyttäjäkoulutukset ja kirjastoon tutust.; osall. kaikki satutuokiotyyliset vierailut määrä osall. kirjavinkkausvierailut ja kirjailijavierailut ym. kirjallisuustapaht., myös satutuokiot (2020) määrä osall. tapahtumat kirjasto päävast. järjest. elokuvaesitykset, kpl elokuvaesitykset, osall	4 1000 (kansal. op.) 162 10 924 60 50	3 311 nuoria lukupiiri 6 oma järjestäminen 531 29 1038 5 6 74 66	6 1000 lukupiiri kans op. 400 6 4 600 74 5 .	5 oma järj lukupiiri 6 163 14 5 5 5

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä 1.1 : Aineistokokoelman kehitys		
	Mittari Arviointikriteeri: Kokoelmassa riittävästi uutta ja houkuttavaa materiaalia sekä toimiva kirjastotila	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023 Aineistokokoelma palvelee kaikkia käyttäjäryhmiä palvelu- ja omatoimiaikana. Aineiston oltava hyvin esillä, mitä Eronn ysäristä-tilauudistukset tulevat. Kirjastossa on oltava erilaisia tiloja erilaiseen käyttöön.
Toteutuminen	Tämä toteutettiin hankkimalla jokaiseen eroteltavaan tilaan toimivat AV välineet kokousten mahdollistamiseksi ja tilavaraustoiminnan käynnistämiseksi. Uusittiin myös kalustoa kokoustiloihin sekä uusimme toimiston järjestyksen	
Kriittinen menestystekijä 1.2 : Riittävä, ammattitaitoinen ja jaksava henkilökunta		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjaston henkilöstö määrä on riittävä ja henkilöstö omaa tiedolliset ja taidolliset valmiudet muuttuvassa tehtäväympäristössä; työolojen ja ergonomian päivitys	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023 Kirjaston henkilöstöresurssi pyritään mitoittamaan oikein. Osallistutaan erityisesti PiKe-kirjastojen koulutuksiin. Ergonomialla, riittävällä henkilöstöresurssilla ja henkisen kuormituksen tiedostamisella ja rajoittamisella esim. työjärjestelyin voidaan taata henkilökunnan jaksamista ja kirjastopalvelun toimivuutta.
Toteutuminen	Henkilöstöresurssi on ollut edelleen vajaa, vajetta on paikattu ylitöin. Uusien järjestelmien käyttöönotto sekä jatkuvat muutokset ovat kuormittaneet henkilöstöä.	Kirjaston laitehankinnat ja ergonomia on laitettu kuntoon talouden sallimissa puitteissa.
Kriittinen menestystekijä 1.3 : Yhteistyö eri toimijoiden kanssa		
	Mittari Arviointikriteeri: Kirjastossa kehitetään paikallista ja laajempaa yhteistyötä, myös hankkeet	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023 Keskitytään erityisesti koulu-yhteistyön ylläpitoon ja seniorityön kehittämiseen hallintokuntien yhteistyöllä.
Toteutuminen		Toteutui suunnitellusti
Kriittinen menestystekijä 1.4 : Teknisten innovaatioiden hyödyntäminen		

	Mittari Arviointikriteeri: Omatoimikirjastopalvelun kehittäminen	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023 Kirjastotilaa kehitetään myös omatoimiaikana toimivammaksi ja viihtyisämmäksi: Eron ysäristä-hanke pohjana. Omatoimiajan lisääminen.
Toteutuminen	Henkilökunnan työtilan kunnostus toteutettiin. Omatoimilaitteisto uusittiin, Tilojen kalustehankintoja sekä av välineistöä uusittiin	Kirjastotilaa on kehitetty kaluste ja laitehankinnoin sekä tilojen toimintoja muokkaamalla. Tilanpuute vaivaa kiinteistön ahtauden vuoksi. Omatoimiaika 8-21 /7 pv viikossa. Ei lisätarvetta enää.
Kriittinen menestystekijä 1.5 : Tiedottaminen ja markkinointi		
	Mittari Arviointikriteeri: Tiedottaminen ja markkinointi myös ei- kirjastonkäyttäjiä tavoittavaksi	Tavoitetaso tai toimenpiteet 2023 Tiedotus monikanavaisesti ja edullisesti.
Toteutuminen	Toteutui	Toteutui

Keskeisimmät riskit tavoitteiden saavuttamiselle olivat

- resurssipula ja työntekijöiden kuormitus
- kirjastotilan osittainen sopimattomuus nykyisiin käyttömuotoihin: tilanahtaus on tosiasia, on vain lyhyen ajan kysymys milloin tilojen riittämättömyys pelkäästään nykyisten toimintamuotojen ja kokoelmien säilyttämiseen tulee tiensä päähän.

6200 Kulttuuritoimi

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 257	10 740	0	10 740	3 637	-7 103
Toimintakulut	-29 895	-83 710	0	-83 710	-59 323	24 387
Toimintakate	-26 638	-72 970	0	-72 970	-55 686	17 284

Tilivelvollinen: kirjastonjohtaja-kulttuurituottaja

Toiminnan kuvaus:

Kunnallisen kulttuuritoimen tehtävänä on koordinoita, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuritoiminnan tavoitteena on hyvinvoinnin, osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen tarjoamalla yhdenvertaisia mahdollisuuksia kulttuurin tekemiseen ja kokemiseen. Toimintaa toteutetaan kunnan omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen, yhteisöjen ja maakunnallisten verkostojen kanssa. Lain mukaan kunnallisen kulttuuritoimen tehtävänä on:
Kulttuuritoimen järjestämisen toteuttamiseksi kunnan tulee: 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja

UURAISTEN KUNTA

toiminnalle; 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa; 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen; 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa; 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa; 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia. (166/2019)

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Kulttuuritoimen tuotannollisena tavoitteena on Uuraisten viikon järjestäminen yhteistyössä järjestöjen kanssa sekä kunnan muusta tapahtumatuotannosta, kuten veteraani-, äitien- kuin itsenäisyyspäivän ohjelmasta vastaaminen. Kulttuuritoimi järjestää konsertti- ja teatteritapahtumia omana toimintanaan, yhteistyössä lasten kulttuuriverkosto Kulttuurianton sekä kunnan muiden toimialojen kanssa. Kulttuuritoimi on työstänyt kunnan oman kulttuurisuunnitelmaa sekä päivittänyt Uuraisten kunnan kulttuurikasvatussuunnitelman. Lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa järjestettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen, koulujen, nuorisopalveluiden, kirjaston ja seutukunnallisen Kulttuurianton sekä maakunnallisen Nuoret ja osallisuus kulttuuritoiminnassa -hankkeen kanssa. Kotiseutumuseota pidettiin avoinna kesällä Uuraisten viikon aikana. Kulttuuritoimi jakoi vuoden aikana kulttuuritoiminnan järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden kulttuuritoiminnan tuottamista. Uutena asiana suunnitelmallisen kulttuuritoiminnan kehittämiseksi perustettiin työryhmä loppuvuonna 2022, joka kokoontui työpajatyypillisesti useaan otteeseen vuonna 2023. Kulttuurisuunnitelma työstetään vuoden 2024 aikana. Loppuvuodesta 2023 palkittiin ensimmäistä kertaa stipendillä vuoden kulttuuritoimija ja päätettiin vuonna 2024 palkita tämän lisäksi myös vuoden nuori kulttuuritoimija.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat ja monipuoliset kulttuuripalvelut kuntalaisille, sekä paikallisen kulttuurituntemuksen parantaminen.		
Hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistävän kulttuuritoiminnan järjestäminen itse, koordinoimalla ja/tai osatoteuttamalla	Mittari arviointikriteeri: <ul style="list-style-type: none">Tapahtumien ja toimintojen määrät, osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta.Kotiseutumuseon aukiolomäärät ja kävijämäärätHenkilöstöresurssit	Tavoitetaso 2023 <ul style="list-style-type: none">Tarjotaan eri ikäryhmille monipuolista kulttuuritoimintaa, kuten konsertteja ja teatteriesityksiä.Kotiseutumuseo avoinna kesällä kolme viikkoa + koululuokkien vierailut museolla.Vapaa-aikasuunnittelijan työajasta ositetaan osa kunnan tiedotustoimintaan.
Toteutuminen Vuoden aikana toteutettiin kulttuuritapahtumia, kuten konsertteja, teatteriesityksiä ja pajoja. Tapahtumia toteutettiin omana toimintana ja yhteistyössä kunnan toimialojen sekä paikallisten toimijoiden kanssa. Ammattitaiteilijoita käytettiin ostopalveluna. Paikallisten ryhmien esityksiä taltioitiin ja panostettiin visuaalisen ilmeen muokkaamiseen, av laitteiden käyttöönottoon sekä tapahtumista tiedottamiseen uusien keinoin. Kotiseutumuseon toiminnasta vastasi kesätyöllistetyt nuoret.		

Kriittinen menestystekijä: Saavutettavat kulttuuripalvelut lapsille ja nuorille		
Järjestää helposti	Mittari	Tavoitetaso 2023

UURAISTEN KUNTA

<p>saavutettavaa ja yhdenvertaisuutta edistävää lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa</p>	<p>arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tapahtumien ja toimintojen määrät, osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta. • Henkilöstöresurssit 	<ul style="list-style-type: none"> • Kulttuuriopetussuunnitelman puitteissa tarjottava järjestelmällinen kulttuurituotanto. • Yhteistyö kulttuuriantin kanssa. • Lapsille ja nuorille suunnatun tapahtumatuotannon kehittäminen. Massatapahtumien etäosallistuminen. Nuorisoteatterin perustamisen mahdollistaminen. Vapaan sivistystyön kanssa tehtävä yhteistyö. Kunnan strategian mukainen kulttuurisuunnitelma
<p>Toteutuminen Lasten ja nuorten kulttuuritoimintaa toteutettiin KulttuuriKuukka -yhteistyönä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, kirjastotoimen ja nuorisotoimen kanssa. KulttuuriKuukka on osa seutukunnallista Lasten kulttuurikeskus Kulttuuriantin. Kulttuuritoimi vastasi KulttuuriKuukka-toiminnan hallinnoinnista.</p>		

<p>Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen kulttuuritoiminnan järjestämiseksi</p>		
<p>Järjestöt ja toimijat toteuttavat kuntalaisille kulttuuritoimintaa</p>	<p>Mittari arviointikriteeri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jaetut järjestöavustukset ja niiden tuella toteutettu toiminta. • Kunnan koordinoimien ja osatoteuttamien toimintojen määrä ja osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista palautetta. 	<p>Kulttuuritapahtumille luodaan resurssit ja aikataulutuksen huomioiva vuosikello. Kulttuuritapahtumien organisointi yhtenäistetään ja kunnan strategian mukaisesti näkyvyyttä edistetään markkinoinnin, kunnan yleisilmeen, mielikuvien ja sisällöntuotannon kautta tavoitteena kävijämäärän, osallistujien ja kunnan näkyvyyden lisääminen. Uuraisten viikkoon Kunnan strategian mukainen kulttuurisuunnitelma.</p>
<p>Toteutuminen Kulttuuritoimi jakoi järjestöavustuksia. Lisäksi kulttuuritoimintaa toteutettiin yhteistyönä paikallisten toimijoiden kanssa. Kulttuuritoimi mahdollisti elokuvalisenssin käytön Uuraisten koulukeskuksen auditorioon, joka on järjestöjen käytettävissä.</p>		

Tavoite	Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Kulttuuritapahtumat	tapahtumien määrä	7	16	10	61
	osallistujamäärä	933	3020		4655
	Uuraisten viikko	13 3290	10	13	13 2895

UURAISTEN KUNTA

Kotiseutumuseo	aukioloaika (h) kävijämäärä	23 96	24 60	45	24 110
Lasten ja nuorten kulttuuritoiminta	tapahtumien määrä osallistujamäärä	14 1520	14	15	37 4655
Järjestöavustukset	euroa/asukas	2,43 €	€	1,38€	1,65 €
Kulttuurin kokonaiskustannukset	euroa/asukas	11,56 €	€	€ 11,45	15,40 €

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut kulttuuritoimessa yhden työntekijän ja 2 kesällä avustavan osa-aikaisen työntekijän vastuulla ja kolmen kesätyöntekijän toteuttamana
- asianmukaiset puitteet ja tilat kulttuuritapahtumien (esteettömyys, äänentoisto yms.) ja erityisesti näyttelyjen järjestämiseen sopivat tilat puuttuvat.

Sisäinen valvonta:

Sisäisessä valvonnassa on kiinnitetty huomiota tapahtumien ja toimintojen määrään suhteessa olemassa oleviin henkilöstöresursseihin. Kulttuuritoiminnan turvallisuussuunnittelussa on kiinnitetty huomiota tapahtuman järjestäjän vastuisiin ja menettelyihin. Lisäksi toimijoita on tiedotettu, että tapahtumien päätuottajan vastuulla on tapahtuman turvallisuussuunnittelu ja turvallisuusasiakirjojen laadinta. Huomattava tapahtumien määrän ja kävijöiden määrän kasvu on kulttuuritapahtumien huomioimisella koulutoiminnan sisällä ja Uuraisten viikon sekä muiden pienempien tapahtumien kävijämäärien huomioimisella. Nämä on laskettu nyt kokonaisvahvuuteen eli tilastointia on kehitetty, jotta se kuvaisi paremmin kulttuuripalvelujen olemassaoloa ja saavutettavuutta kunnassa.

6300 Nuorisotoimi

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muu- tosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	51 744	29 000	0	29 000	48 362	19 362
Toimintakulut	-156 400	-161 540	0	-161 540	-184 832	-23 292
Toimintakate	-104 656	-132 540	0	-132 540	-136 470	-3 930

Tilivelvollinen: Vapaa-aikasuunnittelija

Toiminnan kuvaus: Nuorisotoimen tehtävänä on järjestää nuorisotyön palveluita ja tiloja, tukea nuorisotyötä tekevien järjestöjen toimintaa sekä tehdä monialaista yhteistyötä. Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja harrastamista sekä tukea nuorten kasvua ja yhteisöllisyyttä toteuttamalla kasvatuksellista ja toiminnallista ohjaustoimintaa. Nuorisotyön tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyön toimintaa toteutetaan kunnan omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen, yhteisöjen ja maakunnallisten verkostojen kanssa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Nuorisotoimi järjesti kasvatuksellista nuorisotoimintaa, jalkautuvaa työtä, kerhotoimintaa sekä erilaisia tapahtumia yhteistyössä toisten toimijoiden

kanssa. Järjestöt, koulu ja työpajatoiminta hyödynsivät tiloja omassa toiminnassaan. Nuorisotyöntekijä vaihtui vuoden aikana.

AVI:n hankeavustuksella toteutettuja Suomen harrastamisen mallin kerhoja ja muita tavoitteita toteutettiin paikallisen järjestötoimijan kesken tehdyllä työllä sekä palkatuilla kerho-ohjaajilla.

Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti ja nuorisovaltuustolla oli edustus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa sekä vapaa-aikatyöryhmässä.

Nuorisotoimi vastasi yhdessä liikunta- ja kulttuuritoimen kanssa kunnan järjestöyhteistyöstä ja toteutti toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Nuorisotoimi jakoi järjestöille ja toimijoille järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden nuorisotoimintaa.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat tavoitteelliseen kasvatukselliseen ohjaukseen perustuvan perusnuorisotyön toteuttaminen		
<p>Turvallinen, viihtyisä ja mahdollisuuksia sisältävä nuorisotilatoiminta</p> <p>Järjestää yhdenvertaisesti saatettavaa tapahtuma- ja retki-toimintaa</p> <p>Riittävät henkilöstöresurssit</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nuorisotilan aukiolo-määrät ja kävijämäärät sekä talotoimikunnan toiminta ja muu harrastustoiminta nuorisotilalla. Kerätään lisäksi laadullista palautetta toiminnasta (havainnointi, kyselyt yms.). • tapahtumien ja retkien määrät, osallistujamäärät. Kerätään lisäksi laadullista palautetta toiminnasta (havainnointi, kyselyt yms.). • henkilöstömäärään mitoitettu määrä toimintaa 	<p>Tavoitetaso 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestetään säännöllistä ja kasvatukselliseen ohjaukseen perustuvaa nuorisotilatoimintaa. Pyritään lisäämään nuorisotilatoimintaa harrastusmahdollisuuksia. • Järjestetään nuorten toiveisiin ja ideoihin perustuvaa sekä ennalta ehkäisevää tapahtuma- ja retki-toimintaa. • Tulevaisuudensuunnitelman laatiminen nuorisotyön henkilöstön resurssoinnista kuntaa ohjaavan Nuorisolain mukaisten tehtävien hoitamiseksi.
<p>Toteutuminen Nuorisotalo Nuokkarilla toteutettiin avointa nuorisotilatoimintaa, jonka lisäksi eri toimijat varasivat tilaa omaan toimintaansa. Nuorisotoimi vastasi tilankäytön organisoinnista. Nuorisotaloa pyrittiin pitämään auki joka päivä arkisin. Perusnuorisotyöntekijä vastasi jalkautuvasta nuorisotyöstä, kohdennetusta tilatyöstä sekä tapahtumien, pajojen ja kerhojen toiminnasta. Nuoria tavoitettiin myös digitaalisilla menetelmillä. Harrastamisen Suomen mallin kerhotoimintaa on ollut myös vuonna 2023. Nuorisovaltuuston jäseniä oli toteuttamassa Valon kylän tapahtumaa nuokkarilla. Nuorisotyöntekijä ja etsivä nuorisotyöntekijä jalkautuivat Summerpartyn aikaan keskustan alueelle. Nuorisotalolla on ollut toukokuusta alkaen kaksi työntekijää. Nuorisotyössä on ollut henkilövaihdoksia vuoden 2023 aikana.</p>		

Kriittinen menestystekijä: Laadukkaat kouluttautumista, työllistymistä ja hyvää arkea edistävät etsivän nuorisotyön palvelut		
<p>Osaava henkilöstö etsivässä nuorisotyössä</p>	<p>Mittari arviointikriteeri</p> <ul style="list-style-type: none"> • tavoitettavien nuorten määrä ja toiminnan laa- 	<p>Tavoitetaso 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan varhaiseen tukemiseen perustuvaa kuntalaisten tuntemaa

<p>Toimiva monialainen yhteistyö kunnan sisällä ja maakunnallisesti</p>	<p>dulliset tulokset.</p> <ul style="list-style-type: none"> asiakastyön verkostot ja monialaisen yhteistyön mallit toiminnassa 	<p>laadukasta etsivää nuorisotyötä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Etsivä nuorisotyö on tunnettua ja monialaisiin verkostoihin kuuluvaa erityisnuorisotyötä paikkakunnalla ja maakunnallisissa verkostoissa.
<p>Toteutuminen Nuorisotoimi toteutti etsivää nuorisotyötä koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville ja muuten sosiaalista tukea tarvitseville nuorille. Etsivässä nuorisotyössä painotus oli yksilöohjauksessa, mutta myös ryhmämuotoista toimintaa toteutettiin. Lisäksi etsivä nuorisotyöntekijä tilaisuuksiin, joissa esiteltiin etsivää nuorisotyötä tai joissa toivottiin läsnäoloa etsivältä nuorisotyöltä. Uuraisilla oli v. 2023 hyvä etsivä nuorisotyöntekijä, joka teki hyvää yhteistyötä nuorten kanssa.</p>		

<p>Kriittinen menestystekijä: Lasten ja nuorten kuuleminen kunnallisessa päätöksenteossa</p>		
<p>Kuntalain mukainen lasten ja nuorten kuuleminen päätöksenteossa</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> nuorisovaltuuston jäsenmäärä ja kokousten määrä. Nuorisovaltuuston toteuttama muut toiminta (esim. retket, vierailut, tapahtumat). Nuorisovaltuuston edustus päätöksenteossa 	<p>Tavoitetaso 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> Toteutetaan nuorten osallisuutta vahvistavaa ja nuorten kuulemiseen perustuvaa nuorisovaltuusto toimintaa. Nuorisovaltuusto toteuttaa lisäksi itse toimintaa nuorten kasvu- ja elinolojen parantamiseksi. Kunnassa on nuorisovaltuuston edustus kunnanvaltuustossa, lautakunnissa ja vapaa-aikatyöryhmässä. Nämä toimielimet toimivat käytänteissään aktiivisesti nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi.
<p>Toteutuminen Nuorisovaltuusto kokoontui säännöllisesti vuoden aikana ja käsitteli nuoria koskevia asioita. Nuorisovaltuustolla oli edustaja kunnanvaltuustossa ja lautakunnissa sekä vapaa-aikatyöryhmässä.</p>		
<p>Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen nuorisotoiminnan järjestämiseksi</p>		
<p>Järjestöt ja toimijat toteuttavat nuorisotoimintaa</p> <p>Nuorisotoimi koollekutsuu säännöllisesti kunnassa ammatillisista nuorisotyötä tekevät toimijat</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaetut järjestöavustukset ja niiden tuella toteutettu toiminta. Kunnan koordinoimien ja osatoteuttamien toimintojen määrä ja osallistujamäärät. Tapahtuman luonteen mukaan voidaan lisäksi kerätä tapahtuman sisältöön liittyvää laadullista pa- 	<p>Tavoitetaso 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> Järjestöt ja toimijat toteuttavat kunnan tukemana nuorisotoimintaa, kuten säännöllistä harrastustoimintaa ja tapahtumia. Kunnan alueella toimii aktiivinen ammatillisen nuorisotyön verkosto, joka edistää yhdessä nuorisotyön toimintaa ja kehittymistä kunnan alueella.

UURAISTEN KUNTA

	lautetta. <ul style="list-style-type: none"> Kokousten määrät, osallistujien määrät, yhteisesti sovitut ja toteutetut toiminnot ja niiden määrät ja sisällöt 	
Toteutuminen Nuorisotoimi jakoi järjestöavustuksia lasten ja nuorten tapahtuma- ja harrastustoiminnan tukemiseksi. Vapaa-aikatoimi tuotti Järjestö- ja toimijatiedotetta sekä koolle kutsui järjestöjen ja toimijoiden yhteiskokoukset ajankohtaisten asioiden ja yhteisen suunnittelun toteuttamiseksi.		

Tavoite	Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Nuorisotila-toiminta, avoin toiminta	aukiolopäivät	104	116	200	130
	kävijämäärä	780	877	1500	
	muut käyttäjäryhmät	perhekeskus-toimijat, 4H + 4	5	2	2
Tapahtumat, retket, kerhot	määrä osallistujamäärä	5 205	4	4 200	2 50
Jalkautuva/ liikkuva nuorisotyö	jalkautumiskerrat kohtaamismäärät	21 1039	5	40 1000	20 200
Etsivä nuorisotyö	asiakkaat	24	3	10	15
	tavoitetut (ei asiakkuutta)	3	3	15	3
	tapaamiset peruuntuneet muu yhteydenpito	72 10 400	0		121 4 1
	ryhmätoiminta, tapahtumat, tilaisuudet kerrat osallistujamäärä	2 260	0	15	15
Nuorisovaltuusto	jäsenet	20	20	20	20
	kokoukset	11	7	10	8
	lausunnot, kannanotot	1	-	-	-
Järjestöavustukset	euroa/alle 29-vuotiaat (1313)	9,20 €	10,06 €	9,80 €	10,66 €
Kokonaiskustannukset	euroa/alle 29-vuotiaat (1313)	101,77 €	81,07 €	103,22 €	103,93 €

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut nuorisotoimessa yksittäisten työntekijöiden vastuulla.
- työntekijöiden vaihtuvuus
- Kahden nuorisotilan ohjaajan paikalla olo jatkuvasti

Sisäinen valvonta: Nuorisotoimessa kiinnitettiin huomiota toimintojen määrällisen ja laadullisen seurannan prosesseihin. Perusnuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyöntekijä ja koulunuorisotyöntekijä olivat työssä vuoden aikana pätkittäin. Käytettiin seuranta- ja arviointityökaluja ja valtakunnallista nuorisotyön tilastointiohjelmaa.

6500 Liikuntatoimi

	TP 2022	Alkuperäinen TA 2023	TA -muutokset	TA 2023 muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	44 469	31 100	0	31 100	49 617	18 517
Toimintakulut	-366 990	-412 885	0	-412 885	-391 182	21 703
Toimintakate	-322 521	-381 785	0	-381 785	-341 565	40 220

Tilivelvollinen: Vapaa-aikasuunnittelija

Toiminnan kuvaus: Liikuntatoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä asukkaiden liikunnan harrastamiselle. Tehtävän toteuttamiseksi liikuntatoimi järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntatoimintaa eri kohderyhmille, rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja sekä tukee järjestöjen, seurojen ja muiden toimijoiden tuottamaa liikuntatoimintaa. Toiminnan tavoitteena on luoda mahdollisuuksia terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävälle liikuntatoiminnalle eri ikävaiheissa.

Tilikauden painopisteet ja keskeiset muutokset: Ohjattua liikuntatoimintaa järjestivät pääsääntöisesti järjestöt ja seurakunnat, sekä sitä tuettiin ostopalveluna. Liikuntatoimi täydensi paikallisten järjestöjen ja seurojen tarjontaa järjestämällä kohdennettuja kuntoliikuntaryhmiä, lasten liikuntaleirejä, lasten uimakouluja ja liikumista edistäviä liikuntatapahtumia omana toimintana tai ostopalveluna. Liikuntatoimen liikuntapaikkojen ja -alueiden ylläpidosta vastasi tilapalvelut yhteistyössä liikuntatoimen kanssa. Liikuntatoimi vastasi liikuntapaikkojen ja -alueiden varauksista ja käyttövuoroista sekä käyttömaksuista lukuun ottamatta kyläkoulujen sisäliikuntatiloja. Liikuntatoimen kalustohankinnat tehtiin yhteistyössä tilapalveluiden kanssa. Liikuntapaikkojen ja -alueiden ylläpitämiseksi tehtiin yhteistyötä myös järjestöjen ja seurojen kanssa. Liikuntapaikkoja ja -alueita on eri puolilla kuntaa. Kilpailukäyttöön soveltuvat suorituspaikat tarjotaan kirkonkylän alueella.

Liikuntatoimi vastasi yhdessä kulttuuri- ja nuorisotoimen kanssa kunnan järjestöyhteistyöstä ja toteutti toiminnassaan ehkäisevää päihdetyötä. Liikuntatoimi jakoi järjestöille, seuroille ja toimijoille järjestöavustuksia, joilla tuettiin paikallisten toimijoiden toteuttamaa liikuntatoimintaa. Liikuntatoimi tarjosi lisäksi toimijoille tukea mm. tiedottamiseen ja hanketoimintaan.

Strategiset tavoitteet

Kriittinen menestystekijä: Eri kohderyhmille soveltuvat terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä ylläpitävät liikunnan harrastamisen mahdollisuudet		
Liikuntaryhmien toteuttaminen (kuntosaliryhmät, lasten liikuntaleirit ja uimakoulut)	Mittari arviointikriteeri: <ul style="list-style-type: none"> • ryhmien määrä, osallistujamäärät • käyttömäärät ja -aste • tapahtumien, seminaa- 	Tavoitetaso 2023 <ul style="list-style-type: none"> • Järjestetään kevät- ja syyskaudella kolme kuntosaliryhmää. Järjestetään kaksi lasten liikuntaleiriä ja uima-
Kuntosalin omatoiminen käyttö, maksuton kuntosaliharjoitus		

UURAISTEN KUNTA

<p>telu 75-vuotta täyttäneille</p> <p>Liikkumiseen motivoivat tapahtumat, seminaarit ja/tai kampanjat</p>	<p>rien ja/tai kampanjoiden määrä osallistujamäärät</p>	<p>koulut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laadukkaat kuntosalivälineistöt, joka lisää ja motivoi omaehtoista kuntosaliharjoittelua • Järjestetään 1–2 liikkumiseen motivoivaa tapahtumaa, seminaaria ja/tai kampanjaa
---	---	--

<p>Toteutuminen Liikuntatoimi järjesti omana toimintana, ostopalveluina ja yhteistyössä ohjattuja kuntosaliryhmiä, lasten liikuntakerhoja, liikuntaleirejä, uimakouluja sekä tapahtumia. Huutoniemessä järjestettiin leiripäivä kesäkuussa 9-12 vuotiaille. Liikuntapalvelut järjesti ikäihmisille kehohallintaa kolme kertaa keväällä. Ikäihmisille järjestettiin Ikiliikkuja viikolla yhteinen lenkki ja ohjattu kuntosali. Liikuntatoimen tarjonnassa hyödynnettiin myös paikallista liikuntaseurojen ja toimijoiden osaamista.</p> <p>Vuoden 2023 aikana järjestettiin toukokuussa kävelykampanja ja elokuussa pyöräilykampanja yhdessä Petäjaveden kanssa. Elokuussa olivat myös Uuraisten yleisurheilumestaruuskilpailut, jotka järjestettiin yhteistyössä Uuraisten Urheilijoiden kanssa. TYHY-toimintana järjestettiin. FasciaMethod:a järjestettiin myös kaikille kuntalaisille ja kunnassa vieraileville kahtena aamuna kesäkuussa. Paikkana oli urheilukenttä. Syksyllä kuntalaiset saivat käyttää ilmaiseksi urheilukentällä koekäytössä olleita Omnigym- ulkokuntosalilaitteita.</p> <p>Aikuisille liikettä Uuraisilla -hankkeessa järjestettiin lajikokeiluja aikuisille. Lisäksi liikuntapalvelut järjesti yhteistyössä paikallisten osaajien kanssa Hyvinvointi-illan (n. 80 kävijää). Syyslomalla oli kaikille avoin retki Etelä Konneveden kansallispuistoon (40 osallistujaa).</p>
--

Kriittinen menestystekijä: Monipuoliset ja turvalliset liikunnan harrastamisen paikat ja alueet		
<p>Sisäliikuntapaikat</p> <p>Ulkoliikunta-alueet ja muut ulkoilualueet</p>	<p>Mittari arviointikriteeri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sisäliikuntapaikat ja määrä, tilojen käyttöaste • ulkoliikunta-alueet ja ulkoilualueet määrä, alueiden käyttöaste 	<p>Tavoitetaso 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hyvä tasoiset omatoimista ja ohjattua liikuntatoimintaa mahdollistavat sisäliikuntapaikat (koulukeskuksen liikuntasali, kuntosali) • Hyvä tasoiset omatoimista ja ohjattua liikuntatoimintaa mahdollistava ulkoliikunta-alueet • Tilojen helppo käytettävyys. Tilojen varaamiskäytänteiden kehittäminen. • Liikuntatilojen maksuton käyttö alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisryhmien ohjatulle ryhmätoiminnalle.

<p>Toteutuminen Liikuntatoimi ylläpiti yhteistyössä teknisen toimen kanssa sisä- ja ulkoliikuntaan tarkoitettuja liikuntapaikkoja sekä tuki muiden toimijoiden toteuttamien liikuntapaikkojen kunnossapidusta ja ylläpitoa. Kunnossapito hoidettiin kunnan omana työnä ja ostopalveluina. Turvalliset ja käyttökunnossa olevat liikuntapaikat lisäävät kuntalaisten omaehtoista liikunnan harrastamista ja</p>

UURAISTEN KUNTA

mahdollistaa urheiluseurojen ja muiden toimijoiden tuottamaa ohjattua liikuntatoimintaa. Liikunta-toimi vastasi liikuntatilojen käyttövuorojen jakamisesta eri toimijoille. Kuntosaliin käytettävyys mahdolistui verkkokaupan käytön myötä. Liikuntatilat olivat maksuttomia alle 18-vuotiaiden ja eläke-läisten ryhmätoimintaan, satunnaisvarauksista perittiin hinnaston mukainen maksu.

Kriittinen menestystekijä: Aktiivisen järjestötoiminnan tukeminen liikuntatoiminnan järjestämiseksi		
Järjestöt, seurat ja toimijat toteuttavat kuntalaisille liikuntatoimintaa Monipuoliset ja turvalliset liikuntatoiminnan järjestämisen paikat ja alueet	Mittari arviointikriteeri: <ul style="list-style-type: none"> Jaetut järjestöavustukset. tilojen määrät, käyttöaste 	Tavoitetaso 2023 <ul style="list-style-type: none"> Järjestöt, seurat ja toimijat toteuttavat liikuntatoimintaa eri kohde-ryhmille. Kunta tarjoaa ja ylläpitää monipuolisia liikuntatoiminnan järjestämisen paikkoja ja alueita järjestöjen, seurojen ja toimijoiden toimintaan. Paikkoja ja alueita ylläpidetään myös yhteistyössä.
Toteutuminen Paikallista järjestötoimintaa tuettiin järjestöavustuksilla. Liikuntasaliin ja kuntosalille myönnettiin käyttövuoroja liikuntaryhmien käyttöön sekä kilpailukäyttöön. Paikallisille alle 18-vuotiaiden ja eläkeläisten ryhmille vuorot olivat maksuttomia ja satunnaisvuorot alennetuilla hinnoilla. Vapaa-aikatoimi kutsui järjestöjen ja toimijoiden yhteiskokoukset ajankohtaisten asioiden ja yhteisen suunnittelun toteuttamiseksi.		

Tavoite	Mittari	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Liikuntaryhmien toteuttaminen	liikuntaryhmät/kerhot osallistujamäärä hlö osallistumiskerrat määrä	6 90 1350	7 133	3 - -	3 58
	leiritoiminta (pv) osallistujamäärä	10 22	2/10 20	2/10	3/11 52
	uimakoulut osallistujamäärä	4 29	3 18	3	3 21
Kuntosali	henkilöasiakkaat käyntimäärä	350 + koululiik. ei saatu tark.	350 +koululiikunta 7948	+ koululiikunta	+ koululiikunta 11433
	ryhmävuorot määrä	6 + koululiik.	7	8	5
	aukiolopäivät	257	363	363	363
Tapahtumat, seminaarit, kampanjat	määrät osallistujamäärät	0 0	11 193	2	18 231
Koulukeskuksen liikuntasali	vakiovuorot kevät/kesä/syky	32/6/34	30/6/32	30/5/30	34/6/29
	Käyttötunnit vk kevät/kesä/syky	33,5/9/34	35/6/44	50/9/50	35/8,5/29,5

UURAISTEN KUNTA

	Satunnaisvaraukset kpl/h	15/70	12/97	20/-	22/125
Ulkoliikunta-alueet	urheilukentät	4	4	5	5
	beach volley-kentät	5	5	4	4
	tenniskentät	1	3	3	3
	uimarannat	5	5	5	5
	frisbeegolf-radat	2	2	2	2
	hiihtoladut kpl/km valaistut muut	3/15 6/70	3/15 6/70		3/15
	jääalueet	6	6	6	6
	maastopyörärata	1	1	1	1
	luontopolut	4	5	5	5
	pumptrack-rata	1	1	1	1
	skeittipaikka	2	1	1	1
Järjestöavustukset	euroa/asukas	4,87 €	3,40 €	3,33 €	3,59 €
Kokonaiskustannukset	euroa/asukas (3615)	79,63 €	89,93 €	105,83 €	94,48 €
	liikuntapaikkojen kunnossapito euroa/asukas (3615)	66,06 €	83,78 €	53,87 €	88,78 €

Tilikauden merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät:

- keskeiset tehtävät ja palvelut liikuntatoimessa yksittäisen työntekijän vastuulla

Sisäinen valvonta:

Liikuntatoiminnan järjestämiseksi tehtiin yhteistyötä paikallisten ja alueellisten seurojen, yrittäjien ja toimijoiden kanssa. Liikuntapaikkojen ja -alueiden turvallisuudesta ja turvallisuusmääräyksistä huolehdittiin ja tiedotettiin yhteistyössä teknisen toimen kanssa. Uimarantojen puhdistussukellukset suoritettiin keväällä sukeltajien toimesta. Vesinäytteitä otettiin kolme kertaa uimakauden aikana ja niiden avulla seurattiin uimaveden laatua (tekninen toimi). Sisäliikuntapaikkojen käyttäjiä ohjeistettiin ilta- ja viikonloppukäyttöön käyttövuoroja myönnettäessä. Kuntosalin alueella on käytössä valvontakamera. Kuntosalilaitteet huollettiin säännöllisesti ja vanhoja laitteita uusittiin.

SIVISTYSTOIMI

HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS VAKITUISET VUONNA 2023

	vakituiset Alkaneiden palvelussuhteiden lkm	vakituiset Päättyneiden palvelussuhteiden lkm	vakituisen henki- löstön lkm 31.12.2022
Perusopetus			
Hirvasen koulu			
opettajat	1	2	12

UURAISTEN KUNTA

ohjaajat			4
koulusihteeri			1
Höytiän koulu			
opettajat			5
ohjaajat			2
Kyynämöisten koulu			
opettajat		1	4
ohjaajat			2
Uuraisten Koulukeskus			
opettajat	2	2	27
rehtori			1
ohjaajat			9
koulusihteeri			1
Varhaiskasvatus			
varhaiskasvatusjohtaja			1
päiväkodin johtaja	2		1
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	2
varhaiskasvatuksen opettaja	3	1	15
varhaiskasvatuksen sosionomi	1		0
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	3	2	20
perhepäivähoitaja			2
Kirjastotoimi			3
Vapaa-aikatoimi			
vapaa-aikasuunnittelija			1
etsivä nuorisotyöntekijä			0
nuorisotyöntekijä	2	1	1

Valmistelija/lisätietoja: peruspalvelujohtaja Jouko Nykänen, puh. 040 589 1277.

Peruspalvelujohtajan ehdotus: Sivistyslautakunta hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen vuodelle 2023.

Päätös: Sivistyslautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Toimenpiteet: Jatkokäsittelyyn kunnanhallitukseen.